

Upute za izradu završnoga rada na Studiju psihologije Sveučilišta u Mostaru

I. POSTUPAK PRIJAVE TEME ZAVRŠNOGA RADA

I.1. Opće odredbe

Prema važećem *Pravilniku o završnom radu* (u daljnjem tekstu: *Pravilnik*) Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru (članak 3.), student je dužan Vijeću Studija predložiti temu završnoga rada i mentora najkasnije do završetka nastave u zimskome semestru posljednje akademske godine prema nominalnome trajanju preddiplomskoga studija.

Vijeće Studija potvrđuje studentu mentora za izradbu završnoga rada. Mentor Vijeću Studija predlaže tročlano Povjerenstvo za obranu završnoga rada (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo). Mentor u dogovoru sa studentom određuje strukturu izradbe završnoga rada i održava potrebne konzultacije.

Prema članku 3. *Pravilnika*, student može jednom promijeniti temu završnoga rada i mentora, najkasnije u roku od 60 dana od dana odobravanja prve teme.

Prema članku 6. *Pravilnika*, mentor može biti nastavnik u znanstveno-nastavnome zvanju redovitoga profesora, izvanrednoga profesora ili docenta. Mentorom može biti imenovan i nastavnik u statusu vanjskoga suradnika Fakulteta izabran u znanstveno-nastavno zvanje redovitoga profesora, izvanrednoga profesora ili docenta.

I.2. Specifične odredbe

Pri odabiru teme završnoga rada studenti prvenstveno trebaju imati na umu kako se završni rad na Studiju psihologije sastoji od dva dijela:

- a) empirijski provedenoga istraživanja i na temelju njega
- b) pisanoga znanstvenog izvještaja.

Također, empirijsko istraživanje obvezno uključuje nešto od sljedećeg:

- a) deskriptivno istraživanje;

- b) eksperimentalno istraživanje;
- c) korelacijsko istraživanje.

Postupak prijave teme završnoga rada počinje time što student mentoru predloži temu odnosno područje te okvirni cilj i probleme/hipoteze istraživanja.

Mentor može prihvatiti, modificirati ili odbiti temu.

Prema odluci Vijeća Studija psihologije od 5. studenoga 2015., pri prihvaćanju mentorstava nužno da je da svi mentori završnih (i diplomskih) radova imaju podjednak broj mentorstava.

Nakon prihvaćanja teme student, u dogovoru s mentorom, podnosi molbu za odobrenje teme i imenovanje mentora Vijeću Studija psihologije. Vijeće Studija psihologije razmatra prijavu teme i daje suglasnost za prihvaćanje teme.

Prema odluci Vijeća Studija od 16. prosinca 2015., nakon odobrenja teme završnoga rada od strane Vijeća Studija, student prijavljuje nacrt istraživanja (u posebnome obrascu) Etičkomu povjerenstvu za istraživanja na Studiju.

Nakon odobravanja nacrta student prijavljuje temu završnoga rada u Studentskoj službi.

II. IZRADA ZAVRŠNOGA RADA

II.1. Opće odredbe

Prema članku 8. *Pravilnika*, završni rad sastoji se od:

- naslovnice
- sadržaja
- uvoda
- razradbe teme
- zaključaka
- sažetka na hrvatskome jeziku, ako je rad napisan na stranome jeziku
- popisa izvora i literature
- priloga (ako postoje).

Završni rad mora udovoljiti sljedećim zahtjevima:

a) Rad mora biti izrađen na računalu:

- slovima *Times New Roman C*, veličina fonta 12
- gornja i lijeva margina 3,5cm, donja i desna margina 2,5 cm
- prored 1,5.

b) Rad mora imati meki uvez.

c) Na naslovnici završnoga rada ispisuju se sljedeći podatci:

- Sveučilište u Mostaru, Filozofski fakultet, naziv studija
- naslov teme završnoga rada,
- ime i prezime studenta,
- mjesto i godina.

d) Na unutrašnjoj stranici završni rad treba sadržavati:

- naziv studija na kojem je rad izrađen
- naslov teme završnoga rada
- ime i prezime mentora
- ime i prezime studenta
- mjesto, mjesec i godina.

Završni rad treba imati 20 do 30 stranica s tablicama i grafičkim prikazima.

II. 2. Specifične odredbe

Završni rad je samostalno djelo studenta, u kojemu pod vodstvom mentora student provodi empirijsko istraživanje i piše popratni znanstveni izvještaj. U izradi završnoga rada student treba dokazati sposobnost primjene specifičnoga teorijskog znanja iz područja psihologije te primjenu znanja iz područja metodologije istraživanja i statističke obrade rezultata.

U provedbi istraživanja student treba poštovati osnovna etička načela provođenja istraživanja na ljudima (poštivanja prava sudionika i integritet psihologijske znanosti).

Većina znanstvenih publikacija u kojima psiholozi objavljuju vodi se pravilima Američke psihološke udruge (engl. *American Psychological Association*, APA). Za detaljnije upute potrebno je konzultirati *Publication Manual of the American Psychological Association* (najrecentniji svezak).

Završni rad na Studiju psihologije mora imati strukturu znanstvenoga izvještaja:

1. naslov
2. sadržaj
3. sažetak
4. uvod

5. cilj i problemi istraživanja
6. hipoteza/hipoteze
7. metoda
8. rezultati
9. rasprava
10. zaključak
11. literatura
12. prilozi
13. izjava o autorstvu i originalnosti rada

U daljnjem su tekstu sastavnice detaljnije objašnjene.

1. Naslov rada

Naslov rada treba sadržavati glavne varijable istraživanja i po mogućnosti njihov međusobni odnos. Prema APA standardima, preporuka je da naslov ne sadrži više od 12 riječi.

2. Sadržaj

Sadržaj završnoga rada sastoji se od broječno označenih naslova i podnaslova pojedinih poglavlja i potpoglavlja, s pripadajućim početnim brojevima stranica.

3. Sažetak

Prema APA standardima, sažetak treba imati 150 do 250 riječi. Predstavlja skraćeni sadržaj završnoga rada s osvrtom na najvažnije rezultate. Uz sažetak se navode i ključne riječi (3 – 5 pojmova).

4. Uvod

Uvod treba biti razrađen prikaz problema istraživanja. U njemu se navode teorijski radovi i empirijska istraživanja koja se bave predmetom istraživanja kandidata. Nakon opisa teorijske podloge rada te obrazloženja aktualnih relevantnih spoznaja, nužno je objasniti razloge za predloženo istraživanje.

Navođenje autora u tekstu

Kada se navode ili komentiraju rezultati nekih prethodnih istraživanja koje su objavili drugi autori, obvezno je navesti o kojim se istraživačima radi, kao i godinu objave rezultata.

Evo nekoliko primjera:

Petz (2007) navodi kako je rad s proporcijama koristan kod računanja standardne pogreške proporcijama.

Sesar (2011) ističe kako je vršnjačko nasilje složen fenomen moderiran ne samo osobnim karakteristikama pojedinca nego i odgojnim postupcima unutar obitelji, kao i situacijskim čimbenicima kao što su učestalost i vrste nasilja.

Čarapina (2012) je dobila rezultat koji pokazuje da efikasnost ispitanica opada u funkciji povećanja težine zadatka, te je veća u folikularnoj fazi menstrualnog ciklusa.

Kako je pokazano u većem broju istraživanja odnosa petfaktorskih dimenzija ličnosti i školskog uspjeha, savjesnost je najbolji prediktor postignuća u školskom kontekstu (Conrad, 2006; Larsen i Buss, 2008; Wagerman i Funder, 2007).

Najčešće navođena razlika između kratkoročnog i dugoročnog pamćenja je način kodiranja, no većina autora se slaže da je ta razlika preslab argument za razlikovanje kratkoročnog i dugoročnog pamćenja (Zarevski, 1997).

Dio autora govori o stilovima ljubavi (Hendrick i Hendrick, 1986; 1987)...

Prezime(na) autora mogu se navesti na početku, u sredini ili na kraju rečenice, ovisno o preferiranome stilu izražavanja. Ukoliko se autor(i) navode u sredini ili na kraju rečenice, tada se i prezime(na) i godina stavljaju u zagradu. Ako autori imaju isto prezime, onda se dodaje i inicijal imena, npr. (*Bujas, R. 1935; Bujas, Z. 1978*).

Ukoliko se iz nekoga objavljenog izvora doslovno prepisuje dio teksta (citat), onda taj citat treba staviti u navodnike i napisati na kojoj stranici izvornika se nalazi. Npr.:

„S obzirom na razinu i kompleksnost promjena u obrazovnim sustavima i današnjem društvu uopće, jasno je da se razvoj samoregulacije učenja nameće kao jedan od primarnih edukacijskih ciljeva“ (Sorić, 2014; str. 22).

Kada se navodi istraživanje koje nije pronađeno u originalu, već posredno iz neke druge publikacije, treba navesti ime autora koji je prvi naveo neke rezultate, a zatim i autora u čijoj je publikaciji ta informacija pronađena. Npr.:

Bandura (1997; prema Sorić, 2014) navodi kako se samoefikasnost odnosi na uvjerenje pojedinca da je sposoban izvesti određene akcije potrebne za postizanje specifičnog cilja.

U ovome slučaju na kraju popisa korištenih referenci na kraju rada navodi se posredna publikacija (Sorić, 2014).

Kad se želi specifičnije naglasiti neku informaciju, npr. stranicu na kojoj je pronađena, ta se informacija može navesti (u prethodnome primjeru: prema Sorić, 2014, str. 179, ili spomenuti poglavlje).

Ako se u tekstu spominje istraživanje većega broja autora (do 5), kod prvoga navođenja treba napisati prezimena svih autora, a u sljedećim navođenjima samo prvoga autora te dodatak *i sur.* Ako ima više od pet autora, tada se i pri prvome, a i pri kasnijim navođenjima navodi samo prezime prvoga autora te *i sur.*

Stupinsky i sur. (2007) su pokazali pozitivnu (iako malu) povezanost samopoštovanja i školskog uspjeha.

Napomena: svako spominjanje autora u tekstu mora biti praćeno i navođenjem u popisu referenci na kraju teksta, odnosno sve reference s popisa moraju biti spomenute i u tekstu!

5. Cilj(evi) i problem(i) istraživanja

Cilj je kratak opis svrhe istraživanja. Cilj istraživanja usko je povezan s problemom/-ima istraživanja.

Kandidat treba opisati na koji način njegovo istraživanje doprinosi teoriji i praksi tj. definirati cilj istraživanja. Ukratko, u nekoliko rečenica, u formi pitanja, nužno je predstaviti probleme istraživanja. Znanstveni problem istraživanja jest neka činjenica, pojava, fenomen, koja nije istražena/provjerena ili proturječi postojećim teorijama, raspoloživomu znanju, pretpostavkama i/ili očekivanjima (vidjeti primjer).

Primjer problema istraživanja:

1. Utvrditi postoji li povezanost pojedinih ciljnih orijentacija u učenju i akademskog uspjeha?
2. Utvrditi postoji li povezanost ciljnih orijentacija u učenju i samoeфикаsnosti?

6. Hipoteze istraživanja

Hipoteza je pretpostavka ili tvrdnja o nekome fenomenu koja se može dokazati ili opovrgnuti. Dobra ili valjana hipoteza je ona hipoteza koja je provjerljiva pravilima, zakonitostima, procedurama, postupcima metodologije znanstvenoga istraživanja.

Uz svaki problem potrebno je navesti jasne hipoteze utemeljene na podacima iz literature. Hipoteze trebaju biti postavljene u prezentu i uključivati varijable i populaciju na koju se odnose. Za svaku hipotezu trebalo bi navesti teorijsku osnovu i/ili prethodna istraživanja koja su se bavila navedenim odnosom. Jedan znanstveni izvještaj ne bi trebao imati više od šest hipoteza.

Primjer hipoteza istraživanja:

Hipoteza 1. Ciljna orijentacija ovladavanja pozitivno je povezana s akademskim uspjehom studenata.

Hipoteza 2. Ciljna orijentacija izbjegavanja truda negativno je povezana s akademskim uspjehom studenata.

7. Metoda

Metodološki dio izvještaja sastoji se od tri cjeline: *sudionici*, *mjerni instrumenti*, *postupak i etički aspekti istraživanja te statističke analize*.

U poglavlju *Sudionici* student opisuje uzorak sudionika istraživanja (npr. broj sudionika, način odabira sudionika, spol, dob te ostale relevantne varijable).

Poglavlje koje se odnosi na *Mjerne instrumente/pribor* uključuje opis predviđenih/korištenih instrumenta/materijala u istraživanju i njihovih psihometrijskih ili tehničkih karakteristika.

Poglavlje *Postupak i etički aspekti istraživanja* je opis načina i konteksta u kojem se prikupljaju podaci (npr. korištenje latinsko-grčkoga kvadrata, raspodjela sudionika po skupinama, uvjeti provođenja ispitivanja). Student treba navesti na koji će način sudionici

prije istraživanja biti upoznati s ciljem istraživanja. (Ukoliko se mora prikriti cilj, posebno pojasniti zašto i kako će student smanjiti štetu nastalu zbog zavaravanja sudionika).

U poglavlju *Statističke analize* opisuju se planirane analize podataka u kontekstu analiziranih varijabli. Također, na kraju se teksta navode statistički računalni programi u kojima su provedene analize.

8. Rezultati

Na formulirane probleme istraživanja nužno je odgovoriti prikladnom statističkom obradom podataka (slijedom problema), popraćeno odgovarajućim tabličnim i/ili grafičkim prikazima te sažetim komentarima rezultata.

Rezultati se navode samo jednom (ili tablica ili tekst) pa se u komentarima ne ponavljaju izračunati parametri ili rezultati analiza.

Tablično prikazivanje rezultata

- a) Tablica mora imati redni broj i naslov, koji pak mora biti kratak, jasan i informativan (sadržavati osnovne informacije o podacima u tablici).
- b) Naslov tablice nalazi se iznad tablice. Iza broja tablice ne dolazi točka (vidi primjer ispod). Naslov tablice piše se *italikom*.. Prored teksta u naslovu tablice je 1 (ne 1,5 kao u ostalome tekstu). Veličina slova je 11 (ne 12 kao u ostalome tekstu).
- c) Poželjno je izbjegavati okomite crte u tablicama, a vodoravnima treba odvajati tek zaglavlje tablice od ostaloga dijela ili pak neke cjeline tablice međusobno.
- d) Vrijednosti u tablici treba logički poredati (npr. logično je da se najprije prikaže aritmetička sredina, pa onda standardna devijacija).
- e) Ako se neki podatak iz tablice želi istaknuti, to se može učiniti zvjezdicom (npr. statistički značajni koeficijenti korelacije).
- f) Tablicu se u tekstu navodi preko rednoga broja (npr. vidi tablicu 3; ili u tablici 3 su prikazani rezultati...)
- g) Tablica treba biti centrirana na stranici.

Vidi ispod primjer tablice uređene prema navedenim pravilima.

Primjer tablice organizirane prema gornjim naputcima

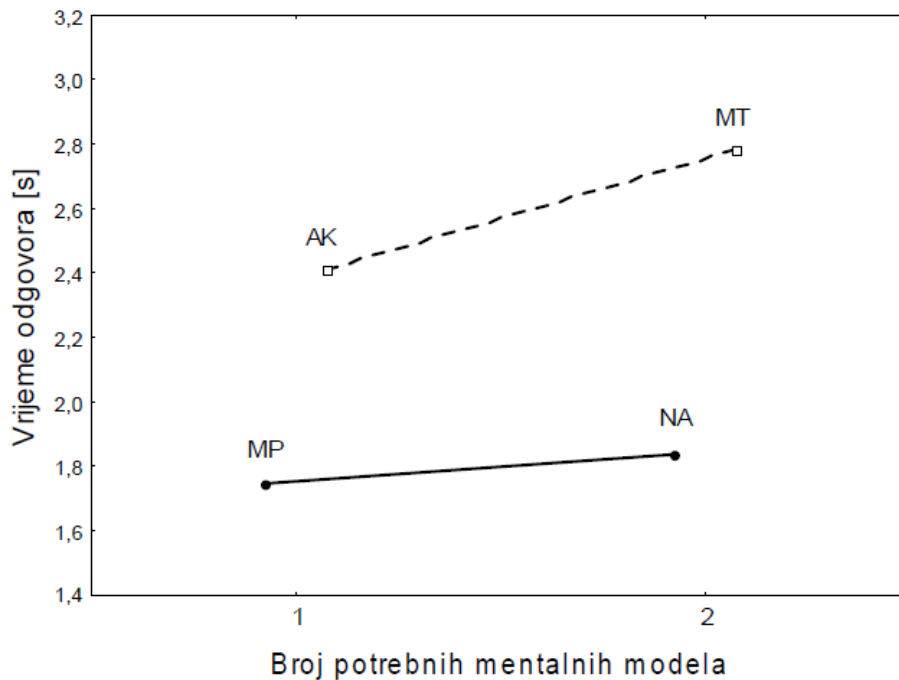
Tablica 3 *Deskriptivni parametri i značajnost razlika u razini konflikta radne i obiteljske uloge kod zaposlenih bračnih partnera*

Varijable	Žene		Muškarci		df	F	p
	M	SD	M	SD			
Konflikt rad – obitelj	3.521	1.282	3.574	1.430	1/354	0.133	0.715
Konflikt obitelj – rad	2.092	1.103	1.974	0.989	1/354	1.328	0.250

Grafičko prikazivanje rezultata

- Slike trebaju imati redni broj i naslov te po potrebi i legendu. Svaka slika mora biti sama za sebe jasna i pregledna.
- Redni broj i naslov slike nalazi se ispod grafičkoga prikaza.
- Slika se u tekstu navodi preko rednoga broja slike (npr. vidi sliku 1)
- Tekst *Slika i pripadajući redni broj* treba biti u *italiku*. Nakon rednoga broja dolazi točka (vidi primjer ispod). Naslov slike piše se kurentom, ne *italikom*. Prored teksta u naslovu slike je 1 (ne 1,5 kao u ostalome tekstu). Veličina slova teksta je 11 (ne 12 kao u ostalome tekstu).
- Slika treba biti centrirana na stranici.

Primjer grafičkoga prikaza organiziranoga prema gornjim naputcima

Legenda:

Referira na antecedent

Referira na konsekvens;

MP - modus ponens; NA - negacija antecedenta;

AK - afirmacija konsekvensa; MT - modus tollens

Slika 1. Vremena odgovora za četiri osnovna tipa kondicionalna silogizma prikazana s obzirom na broj potrebnih mentalnih modela kao i dio kondicionala na koji se referira drugi sud silogizma (antecedens ili konsekvens)

Statistički simboli i statističke vrijednosti u tekstu

- svi statistički simboli, kako u tablicama tako i u tekstu, pišu se *ukošenim slovima* (italikom), osim grčkih slova.
- ukoliko se statistički simboli koriste u tekstu, moraju sadržavati toliko informacija da čitatelji u potpunosti mogu razumjeti tekst. Npr. uz simbole koji označavaju statističku značajnost razlike trebaju se napisati i pripadajući stupnjevi slobode i razina značajnosti, tj. vjerojatnost slučajne pojave:
 - npr. ukoliko se u tekstu spominju rezultati statističkih analiza, onda treba napisati:
 - kod analize varijance: $F(2,40) = 9,45; p < .01;$
(2 i 40 su stupnjevi slobode)

2. ili za t-test: $t(68) = 1.54; p > .05$; (68 su stupnjevi slobode)
 3. ili za Pearsonov koeficijent korelacije: $r(101) = -.65; p < .01$ (101 su stupnjevi slobode)
 4. kod hi-kvadrat testa treba navesti i stupnjeve slobode i ukupni broj opažanja (npr. $\chi^2(5, N=150) = 9.76; p < .01$) (5 su stupnjevi slobode a 150 veličina uzorka)
- c) Kod pisanja decimalnih vrijednosti ne treba pisati nulu prije decimalne točke ako vrijednost ne može biti veća od 1 (npr. kod koeficijenata korelacije, kod razine značajnosti). Kod vrijednosti koje mogu biti veće od 1 treba koristiti i nulu, ako je dobivena vrijednost manja od jedan.

Npr. $p = .017; r(202) = .23$; ali primjerice $M = 0.29$ cm.

Simboli nekih najčešće korištenih statističkih vrijednosti

Simbol	značenje	Simbol	značenje
M	aritmetička sredina	N	ukupni broj ispitanika
SD	standardna devijacija	n	broj ispitanika u subuzorku
df	stupnjevi slobode	z	z - vrijednost
r	Pearsonov koeficijent korelacije	R	koeficijent multiple korelacije
F	F-omjer kod analize varijance	χ^2	hi – kvadrat test
t	t - test	Σ	zbroj
p	vjerojatnost	r_s	Spearmanov (rang) k. korelacije
β	standardizirani koeficijent u multiploj regresiji	α	Cronbachov indeks int. konzistencije

9. Rasprava

Cilj je rasprave objasniti u kojoj mjeri rezultati potvrđuju postavljene hipoteze i koliko su oni konzistentni s prethodnim istraživanjima.

Rasprava ne sadrži ponovno navođenje svih rezultata, nego samo pregled glavnih nalaza i to slijedom postavljenih problema. Svaki od ovih nalaza interpretira se u kontekstu s teorijama izloženim u uvodu i uspoređuje s rezultatima prethodnoga istraživanja tematike.

Potrebno je navesti ograničenja i prednosti provedenoga istraživanja i primijenjene metodologije. Poželjno je predložiti i načine na koje bi se metodologija budućih istraživanja mogla unaprijediti. Preporučuje se navesti teorijske i/ili praktične implikacije provedenoga istraživanja. Na kraju, potrebno je izdvojiti otvorena istraživačka pitanja i dati smjernice za daljnja istraživanja.

10. Zaključak

Iako se zaključak u pravilu ne navodi izdvojeno u znanstvenim publikacijama, prakticira se odvajanje u studentskim radovima. U zaključku se, dakle, sažeto iznose odgovori na postavljene probleme.

11. Literatura

Strukturom znanstvenoga rada predviđen je i primjereni pregled korištene literature. Ovdje treba navesti pune podatke o svim djelima (znanstveni radovi, knjige, disertacije i neobjavljeni radovi, zbornici, internetski izvori) koja se spominju u referencama. Radovi se navode abecednim redom prema prezimenima autora te kronološkim redom za radove istoga autora. Ako se navodi više radova istoga autora, koji imaju istu godinu izdanja, treba ih razlikovati slovima (a, b, c itd.) iza godine izdanja. Literatura se ne numerira u naslovu i ne smije biti centrirana. U slučaju zajedničkoga rada više autora, u popisu literature ne koristi se oblik "i suradnici", nego se navode svi autori.

Popis ostalih navoda mora biti usklađen s preporukama Američke psihološke udruge (*American Psychological Association*).

Popis literature treba izraditi prema dolje navedenim primjerima:

Izvorni znanstveni članci u časopisu

Baron, R. M. i Kenny, D. A. (1986). The Moderator-Mediator variable Distinction in Social Psychological Research: Conceptual, Strategic, and Statistical Considerations. *Journal of Personality and Social Psychology*, 51(6), 1173-1182.

Burić, I. (2008). Uloga emocija u obrazovnom kontekstu - teorija kontrole i vrijednosti. *Suvremena psihologija* 11(1), 77-92.

Buss, D. M. i Schmitt, D. (1993). Sexual Strategies Theory: An Evolutionary Perspective on Human Mating. *Psychological Review*, 100, 204-232.

Dakle, piše se:

Prezime autora, inicijal imena, u zagradi godina izdavanja. Naslov rada. *Naslov časopisa*, *volumen časopisa*, stranice.

Knjige

Grgin, T. (2001). *Školsko ocjenjivanje*. Jastrebarsko: Naklada Slap.

Petz, B., Kolesarić, V. i Ivanec, D. (2012). *Petzova statistika*. Jastrebarsko: Naklada Slap.

Sorić, I. (2014). *Samoregulacija učenja*. Jastrebarsko: Naklada Slap.

Dakle, piše se:

Prezime(na) autora, inicijal imena, u zagradi godina izdavanja. *Naslov knjige*. Mjesto izdavanja: Ime izdavača.

Doktorske disertacije, magisteriji, diplomski radovi

Hoffmann, J. (2013). *Neke psihofiziološke reakcije na stresni zadatak kod osoba s posttraumatskim stresnim poremećajem*. Neobjavljeni diplomski rad. Mostar: Studij psihologije Filozofskog fakulteta u Mostaru.

Reić Ercegovac, I. (2010). *Subjektivna dobrobit tijekom tranzicije u roditeljstvo*. Neobjavljena doktorska disertacija. Zagreb: Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

Dakle, piše se:

Prezime autora, inicijal imena, u zagradi godina obrane. *Naslov rada*. Mjesto i institucija obrane. Ukoliko rad nije objavljen, potrebno je napisati i: Neobjavljeni doktorski/magistarski/diplomski rad.

Radovi u zbornicima, uređivanim knjigama

Penezić, Z. (2002). Skala zadovoljstva životom. U K. Lacković-Grgin, A. Proroković, V. Čubela i Z. Penezić (ur.), *Zbirka psihologijskih skala i upitnika*, Svezak 1 (str. 20-32). Zadar: Sveučilište u Zadru.

Sprecher, S. i Cate, R. M. (2004). Sexual satisfaction and Sexual expression as predictors of relationship satisfaction and stability. U J. H. Harvey, A. Wenzel i S. Sprecher (ur.), *The handbook of sexuality in close relationships* (str. 235-256). Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.

Dakle, piše se:

Prezime autora, inicijali imena, u zagradi godina izdavanja. Naslov članka ili poglavlja u knjizi. Urednik ili urednici, ukoliko postoje (ur.), *naslov knjige ili zbornika*, stranice teksta koji se citira. Mjesto izdavanja: izdavač.

Tekst na mrežnim stranicama

Pri navođenju podataka koji se nalaze ili se mogu naći putem Interneta potrebno je dati što precizniju informaciju kako o samom tekstu, tako i o adresi na kojoj se može naći.

Šverko, B. (2000). *Vodič kroz zanimanja - elektroničko izdanje: prilozi vrednovanju profesionalnog usmjerenja putem Interneta*.
Preuzeto s <http://knjiznice.ffzg.hr/info.html#psiho>.

Dakle, piše se:

Prezime autora (ovdje urednika), inicijal imena, u zagradi godina izdavanja. *Naslov teksta*. Internetska adresa na kojoj se tekst može pronaći (što preciznija). Ako se neki tekst ne veže uz autora, potrebno je navesti što precizniju adresu.

Izgled popisa referenci

Ukoliko je referenca duža od jednoga retka, tekst se u ostalim redovima uvlači (opcija *viseće (hang)* u Wordu) za 1 cm. Prored unutar pojedine reference je 1, a između referenci treba ostaviti razmak.

Npr.

Graham, J. M. (2011). Measuring love in romantic relationships: A meta-analysis. *Journal of Social and Personal Relationships*, 28(6), 748–771.

Hattie, J. i Timperley, H. (2007). The Power of Feedback. *Review Of Educational Research*, 77 (1), 81-104

Pinel, J. (2001). *Biološka psihologija*. Jastrebarsko: Naklada Slap.

Reić Ercegovac, I. (2010). *Subjektivna dobrobit tijekom tranzicije u roditeljstvo*. Neobjavljena doktorska disertacija. Zagreb: Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

12. Prilozi

Ako je potrebno, u zadnjoj sastavnici završnoga rada mogu biti prikazi detaljnijih obrada rezultata i/ili primjeri korištenih podražajnih materijala. Ako je cilj istraživanja validacija novoga mjernog instrumenta, u prilogu je obvezno prikazati mjerni instrument.

13. Izjava o autorstvu i originalnosti rada

Student na sljedećoj stranici vlastoručno potpisuje završni rad s datumom i oznakom mjesta završetka rada, te naznakom:

Pod punom odgovornošću pismeno potvrđujem da je ovo moj autorski rad čiji niti jedan dio nije nastao kopiranjem ili plagiranjem tuđeg sadržaja. Prilikom izrade rada koristio/-la sam tuđe materijale navedene u popisu literature, ali nisam kopirao/-la niti jedan njihov dio, osim citata za koje sam naveo/-la autora i izvor, te ih jasno označio/-la znakovima navodnika. U slučaju da se u bilo kojem trenutku dokaže suprotno, spreman sam snositi sve posljedice stečene dijelom i na temelju ovog rada.

U _____ (mjesto) _____ (datum)

_____ (vlastoručni potpis)

III. OBRANA ZAVRŠNOGA RADA

III. 1. Opće odredbe

Prema članku 9. *Pravilnika*, student predaje mentoru na provjeru primjerak završnoga rada (u elektroničkome obliku) napisan sukladno odredbama. Mentor je dužan u roku od 15 dana nakon predaje završnoga rada dati svoje mišljenje.

Mentor, odnosno članovi Povjerenstva mogu vratiti završni rad radi izmjene odnosno dopune. Kandidat ne može pristupiti obrani završnoga rada bez prethodnoga pozitivnog mišljenja mentora i članova Povjerenstva.

Prema članku 10. *Pravilnika*, nakon pozitivnoga mišljenja mentora i članova Povjerenstva, student podnosi prijavu za obranu završnoga rada studentskoj službi. Datum obrane mentor dogovara s članovima Povjerenstva, a na način da je dan obrane najkasnije 15 dana od dana prijave završnoga rada u Studentskoj službi.

Mentor o utvrđenome datumu obavještava Studentsku službu i Tajništvo Studija.

U skladu s člankom 11. *Pravilnika*, obrana završnoga rada je javna. Mjesto i vrijeme obrane objavljuje Studentska služba na oglasnoj ploči Studija. Student može, iz opravdanih razloga, najkasnije dva dana prije zakazane obrane završnoga rada, u Studentskoj službi zatražiti odgodu.

Prema članku 12. *Pravilnika*, obranu završnoga rada otvara predsjednik Povjerenstva. Student u vremenu od najviše 15 minuta izlaže problematiku završnoga rada (u ovome slučaju polazište, rezultate i zaključak istraživanja).

Prema članku 13. *Pravilnika*, odluku o uspjehu obrane završnoga rada objavljuje predsjednik Povjerenstva, i to na temelju ocjene završnoga rada i ocjene odgovora tijekom obrane.

Na obrani završnoga rada obvezno se vodi zapisnik, koji potpisuju svi članovi Povjerenstva.

III. 2. Specifične odredbe

Postupak obrane završnoga rada obuhvaća sljedeće faze:

- 1) Predsjednik Povjerenstva otvara postupak obrane završnoga rada kako slijedi:
“Otvaram javnu usmenu obranu završnog rada pod naslovom (naslov rada) koji je izradio (ime i prezime pristupnika). Vijeće Studija psihologije odobrilo je predloženu temu završnoga rada pod nazivom (naslov rada) i za mentora potvrdilo (titula, ime i prezime mentora). Na temelju uvida u dokumentaciju utvrđeno je da je student položio sve propisane ispite i time stekao uvjet za javnu obranu završnoga rada predviđenu za (dan, ime mjeseca i godina) u sati. Kandidat može izložiti svoj rad u trajanju od 15 minuta.”
- 2) Student izlaže osnovnu problematiku rada – kratki teoretski pregled, metodologiju istraživanja, utvrđene rezultate, usporedbu rezultata s rezultatima do sada provedenih istraživanja te zaključke do kojih je došao.
- 3) Članovi Povjerenstva usmeno postavljaju studentu do šest pitanja. Nakon što student odgovori na sva postavljena pitanja, napušta Povjerenstvo.
- 4) Povjerenstvo razmatra kvalitetu završnoga rada, usmeno izlaganje studenta i njegove odgovore na postavljena pitanja. Na temelju razmotrenih elemenata utvrđuje se završna ocjena završnoga rada.
- 5) Povjerenstvo zatim ponovno poziva kandidata te mu priopćava svoje zaključke i iznosi završnu ocjenu završnoga rada na sljedeći način:
“Povjerenstvo je ocijenilo pisani dio završnoga rada (ime i prezime pristupnika) ocjenom (ocjena) i obranu završnoga rada ocjenom (ocjena). Ukupna ocjena završnoga rada iznosi (ocjena). Na temelju ove ocjene i uspješne javne usmene obrane Povjerenstvo donosi jednoglasno sljedeću Odluku: (ime i prezime pristupnika) uspješno je obranio svoj završni rad pod naslovom (naslov rada). Povjerenstvo će zamoliti dekana Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru da (ime i prezime pristupnika) promovira u zvanje prvostupnika psihologije.“

IV. DODATNE TEHNIČKE UPUTE ZA PISANJE ZAVRŠNOGA RADA

Uz odredbe pod točkom II.1., tekst rada potrebno je formatirati na sljedeći način:

- stranice numerirati arapskim brojkama u donjem desnom kutu
- naslovnu stranicu i stranice sa sadržajem i sažetcima ne numerirati
- tekst pisati s obostranim poravnanjem
- prvi red svakoga odlomka uvući za 1,25 cm
- naslove poglavlja i potpoglavlja pisati podebljanim slovima (bold)
- za sve dijelove teksta koji se žele istaknuti koristiti ukošena slova (italik)
- eventualne fusnote pisati na dnu stranice; pismo (font) veličine 10, prored jednostruk.

Prve stranice rada treba oblikovati na sljedeći način (vidi primjer):

1. Naslovna stranica

SVEUČILIŠTE U MOSTARU
FILOZOFSKI FAKULTET
STUDIJ PSIHOLOGIJE
(centrirano, veličina 14)

**UTJECAJ DUŽINE I UREĐENOSTI ANAGRAMSKIH
ZADATAKA NA USPJEŠNOST NJIHOVA RIJEŠAVANJA**

(centrirano, velikim tiskanim slovima, podebljano, veličina 16)

Završni rad

(centrirano, veličina 14)

Ime i prezime studenta (lijevo poravnanje, veličina 14)

Mentor: titula, ime i prezime (lijevo poravnanje, veličina 14)

(primjeri znanstvenih i nastavnih titula: doc. dr. sc.; prof. dr. sc.)

MOSTAR, mjesec i godina obrane diplomskoga rada

(centrirano, veličina 14)

2. Unutrašnja stranica

FILOZOFSKI FAKULTET

STUDIJ PSIHOLOGIJE

(centrirano, veličina 14)

**UTJECAJ DUŽINE I UREĐENOSTI ANAGRAMSKIH
ZADATAKA NA USPJEŠNOST NJIHOVA RIJEŠAVANJA**

(centrirano, velikim tiskanim slovima, podebljano, veličina 16)

Ime i prezime studenta (lijevo poravnanje, veličina 14)

Mentor: titula, ime i prezime (lijevo poravnanje, veličina 14)

(primjeri znanstvenih i nastavnih titula: doc. dr. sc.; prof. dr. sc.)

MOSTAR, mjesec i godina obrane diplomskoga rada

(centrirano, veličina 14)